

N:o 3.

Ank. till Riksd. kansli den 5 mars 1906, kl. 2 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af tryckfrihetsförordningen i syfte att förbjuda offentliggörande af de belopp, hvartill skattskyldiges inkomster enligt inkomstskatteförordningen föreslagits eller bestämts.

Med anledning af den obligatoriska själfdeklarationens införande i vår skattelagstiftning och för att tillgodose de skattskyldiges berättigade kraf på hemlighållande af deras till beskattningsmyndigheterna lämnade uppgifter rörande deras ekonomiska förhållanden infördes år 1903 i § 2 4:o tryckfrihetsförordningen bestämmelse därom, att uppgifter, som skattskyldige till ledning för egen taxering aflämna till beskattningsmyndigheter, ej må utlämnas till andra än dem, som enligt skatteförfattningarna äga taga del af samma uppgifter, äfvensom att den häremot bryter, så ock den, som i tryck offentliggör dylik uppgift, hvilken obehörigen utlämnats, är förfallen till böter.

Uti en inom Första Kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, n:o 2, har herr *H. Cavalli* hemställt, att Riksdagen ville såsom hvilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga ett tillägg till § 2 mom. 4 i gällande tryckfrihetsförordning, hvarigenom förbud meddelas att i tryck offentliggöra belopp, hvartill skattskyldiges inkomster enligt inkomstskatteförordningen blifvit af beskattningsmyndighet föreslagna eller bestämda, samt att i tryckfrihetsförordningen måtte stadgas straff för öfverträdelse af ett sådant förbud.

Till stöd för sitt förslag har motionären anfört följande:

»Vid införande af den, utaf 1902 års Riksdag för första gången beslutade, direkta skatt, som benämnes inkomstskatt, förbisågs icke, att i sammanhang därmed sådana stadganden måste meddelas, att de af de skattskyldige till beskattningsmyndigheterna aflämnade uppgifterna om deras inkomster — de s. k. själfdeklarationerna — icke skulle kunna missbrukas. I detta afseende föreskrefs i inkomstskatteförordningen, bland annat, att deklarationerna skulle inskränkas till ett summariskt angifvande af inkomsten, och att granskningen af deklarationerna skulle verkställas af allenast ordföranden och en ledamot i taxeringsmyndigheten, beträffande taxerings- och pröfningsnämnderna i närvaro af kronoombud. I anslutning härtill antog Riksdagen jämväl år 1902 såsom hvilande till vidare grundlagsenlig behandling ett af Kungl. Maj:t framställt förslag om förbud att till obehörig person utlämna och i tryck offentliggöra omförmälda deklarationer, och blef detta förslag af Riksdagen godkänt äfven år 1903. Häraf påkallad ändring i tryckfrihetsförordningen är promulgerad den 16 mars 1903.

Om än således förbud finnes att i tryck offentliggöra de skattskyldiges själfdeklarationer, så finnes intet förbud att publicera de inkomstsiffror, till hvilka beskattningsmyndigheterna hvar efter annan föreslå eller bestämma de skattskyldiges inkomster enligt inkomstskatteförordningen. Vid antagande af ofvan omförmälda bestämmelser hade lagstiftaren befogad anledning antaga, att ett publicerande i tryck af dessa siffror icke skulle förekomma, men erfarenheten har ådagalagt, att de offentliggöras icke blott i en del tidningar, utan ock att dessa siffror sammanföras till böcker, som offentligen utjudas till salu.

Mera torde icke behövas än att påpeka detta förhållande för att en-hvar skall inse olämpligheten af detsamma samt att en lagstiftning kräfves, som förhindrar allt publicerande i tryck af ifrågavarande inkomstbelopp.»

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet underskattar ingalunda betydelsen af motionärens ifrågavarande förslag. Fränsedt den omständigheten, att detsamma skulle kunna sägas utgöra en utveckling af ofvan omförmälda, år 1903 i tryckfrihetsförordningen införda bestämmelse, torde nämligen åtskilliga skäl kunna anföras, som tala för att den sekretess, hvarmed själfva deklara-tionsuppgifterna omgärdats, utsträcker att jämväl omfatta de resultat, hvartill vederbörande beskattningsmyndigheter kommit med afseende å de skattskyldiges inkomstbelopp. Särskildt af handelns och industriens måls-män har behovet af ett dylikt skydd med styrka framhållits. Då utskottet

emellertid icke funnit sig kunna tillstyrka det af motionären nu väckta förslaget, vill utskottet i korthet redogöra för de skäl, som därvid varit för utskottet bestämmande.

Hvad först beträffar själfva nödvändigheten och nyttan af att i tryckfrihetsförordningen införa en bestämmelse af det innehåll motionären föreslagit, synes det utskottet vara tvifvelaktigt, huruvida en dylik bestämmelse, som i hvarje fall innebär ett undantag från den i tryckfrihetsförordningen uppställda grundsatsen, att allmänna ärenden rörande handlingar, protokoll och beslut må af enhvar i tryck utgifvas, kan anses vara ur allmän synpunkt påkallad. Utskottet vill visserligen icke bestrida, att ett offentliggörande af inkomsttaxeringens resultat på det sätt, som nu äger rum, i vissa fall kan medföra olägenheter. Men då det icke blifvit påvisadt, att dessa olägenheter äro af någon större omfattning och ett offentliggörande af de utaf beskattningsmyndigheterna föreslagna eller bestämda inkomstbeloppen i viss mån kan sägas utgöra en garanti för att vederbörande deklarationsuppgifter varda med erforderlig noggrannhet affattade, har utskottet icke funnit sig öfvertygad om att ett grundlagsstadgande af ifrågavarande art är ur allmän synpunkt nödigt.

Äfven om behovet af en lagstiftning, som förhindrade offentliggörandet af inkomsttaxeringens resultat, vore ådagalagdt, möta dock enligt utskottets förmenande stora svårigheter att åt ett stadgande af dylik innebörd gifva sådan affattning och därtill knyta sådana straffpåföljder, att detsamma blefve fullt effektivt. Vål skulle ett dylikt stadgande försvåra det nu förekommande publicerandet af inkomstbeloppen i tidningar och särskilda böcker, men ingalunda utgöra något hinder för att samma belopp på annat sätt komme till allmänhetens kännedom. Enligt förordningen om inkomstskatt skola nämligen de af beskattningsmyndigheterna föreslagna eller bestämda inkomstsiffrorna upptagas i särskilda kolumner af taxeringslängderna. Då dessa längder jämlikt bevillningsförordningens föreskrifter skola hållas för de skattskyldige tillgängliga, står det sålunda allmänheten öppet att ur dem inhämta alla önskade upplysningar angående den verkställda inkomsttaxeringen. Otvifvelaktigt skulle det vara förenadt med särskildt stora svårigheter att meddela förbud mot offentliggörandet i tryck af uppgifter, som på detta sätt finnas intagna i för allmänheten tillgängliga längder. Det åsyftade målet skulle endast kunna vinnas, för såvidt samtidigt stadgades, antingen att jämväl bevillningstaxeringen skulle undandragas offentligheten, eller ock att särskilda längder skulle föras öfver inkomsttaxeringen. Då emellertid det förra icke låter sig göra på grund af det samband, som är rådande mellan bevillningstaxeringen samt den kommunala rösträtten och beskattningen, och det

senare skulle kräva åtskilliga ändringar i skattelagstiftningen äfvensom medföra afsevärda olägenheter, har utskottet, jämväl med hänsyn till de praktiska svårigheter, som äro förenade med genomförandet af motionärens ifrågavarande förslag, icke ansett sig kunna tillstyrka detsamma.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 mars 1906.

På utskottets vägnar:

HUGO BLOMBERG.

Reservationer:

af herrar *Östberg, Berg, Carl Nyström, Sandwall* och *Carlberg*, som ansett, att motionen bör bifallas, och att i öfverensstämmelse därmed bör i § 2 mom. 4 af tryckfrihetsförordningen införas ett nytt moment af följande lydelse:

»Att uppgift å belopp, hvartill skattskyldigs inkomst blifvit af beskattningsmyndighet enligt förordning om inkomstskatt föreslagen eller bestämd, äfvensom å det skattebelopp, som på grund däraf blifvit skattskyldig påfördt, icke må i tryck offentliggöras. Den häremot bryter, böte femtio riksdaler och skriften konfiskeras.»

af herr *Berlin*.

Herrar af *Ekenstam* och *Sjöholm* hafva begärt få här antecknad, att de icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.